Στον Επισκοπικό Ναό Σισανίου, τελέσθηκε το απόγευμα της Παρασκευής 7 Αυγούστου 2020, Ιερά Παράκληση της Παναγίας από τη Ιερά Μητρόπολη Σισανίου και Σιατίστης. Την Παράκληση τέλεσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σισανίου και Σιατίστης κ. Αθανάσιος.

Την θρησκευτική αυτή εκδήλωση διοργάνωσε η ανωτέρω Μητρόπολη, κατόπιν έκδοσης της σχετικής κατά τον Νόμο αδείας από την αρμόδια για το μνημείο Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης. Τη στήριξή τους παρείχαν επίσης όλοι οι αρμόδιοι τοπικοί φορείς, συμπεριλαμβανομένων της Κοινότητας Σισανίου και του Δήμου Βοΐου, αλλά και η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με την τήρηση όλων των προβλεπόμενων μέτρων προστασίας από την πανδημία του covid-19.

Η Λειτουργία στον Επισκοπικό Ναό Σισανίου αποτελεί ιστορικό γεγονός, καθώς τελείται για πρώτη φορά μετά την αποκάλυψη του ναού από την αρχαιολογική σκαπάνη, και 500 περίπου χρόνια από την καταστροφή του. Η Εφορεία, αναγνωρίζοντας την ανάγκη προβολής του μνημείου, αλλά και αυτήν της ικανοποίησης του θρησκευτικού αισθήματος του κόσμου και των εκπροσώπων της Εκκλησίας, σε συνεργασία με τη Μητρόπολη Σισανίου και Σιατίστης, προσανατολίζονται στην καθιέρωση της τελετής, σε ετήσια βάση, σε ημερομηνία που θα επιλεγεί από τη Μητρόπολη.

Την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης εκπροσώπησε η Προϊσταμένη Αρετή Χονδρογιάννη – Μετόκη, απευθύνοντας χαιρετισμό, ενώ τον επισκοπικό ναό παρουσίασε στο παριστάμενο κοινό (που ταλαιπωρήθηκε ιδιαίτερα λόγω της βροχής, και ζητάμε της κατανόησή τους γι' αυτό, καθώς στο εσωτερικό του μνημείου επιτρεπόταν μόνο μικρός αριθμός παρισταμένων) με ομιλία του ο βυζαντινολόγος της Εφορείας Θεοχάρης Τσάμπουρας.

Ο Επισκοπικός Ναός Σισανίου αποτελεί επισκέψιμο μνημείο της Εφορείας. Η επίσκεψη γίνεται κατόπιν συνεννοήσεως με τους αρμόδιους φύλακες, στο τηλ. 24650/21352. Ισχύουν εισιτήρια: 3 ευρώ το ολόκληρο, 2 ευρώ το μειωμένο και ελευθέρας.

Ενημερωτικά για τον Επισκοπικό Ναός Σισανίου, παραθέτουμε τα παρακάτω:

Ο ναός αποκαλύφθηκε από την 11η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων κατά το διάστημα 1992-1996 και βρίσκεται 2 χλμ. βορειοδυτικά της κοινότητας Σισανίου. Ανασκάφηκε από τον αείμνηστο αρχαιολόγο Σωτήρη Κίσσα, ενώ μετά το θάνατό του, το 1994, ολοκληρώθηκε από τον Αντώνιο Πέτκο, ο οποίος υλοποίησε και το έργο της συντήρησης και ανάδειξης του μνημείου.

«Ο μεσοβυζαντινός ναός που αποκαλύφθηκε είχε οικοδομηθεί πάνω στα ερείπια πρωιμότερου ναού του 5ου-6ου αιώνα.

Από το μεσοβυζαντινό ναό διατηρούνται σε καλή κατάσταση τα θεμέλια, που δίνουν και την κάτοψή του. Τυπολογικά, πρόκειται για μια σταυρόσχημη, εγγεγραμμένη σε μακρόστενο ορθογώνιο τρίκλιτη καμαροσκεπή, πιθανότατα τρουλαία βασιλική, διαστάσεων 23χ16,5 μ. Η διάκριση των κλιτών γίνεται με κτιστούς πεσσούς. Στην ανατολική πλευρά προεξείχαν τρεις κόγχες, εκ των οποίων η κεντρική ήταν πεντάπλευρη εξωτερικά και ημικυκλική εσωτερικά, ενώ οι άλλες ήταν τρίπλευρες. Δυτικά έφερε νάρθηκα και εξωνάρθηκα. Στο εσωτερικό της μεσαίας κόγχης έφερε ημικυκλικό κτιστό σύνθρονο. Από τον τοιχογραφικό διάκοσμο αυτής της φάσης διατηρείται μικρό μέρος (όρθιοι ιεράρχες και γεωμετρικά θέματα) στο χώρο του κυρίως ιερού και της πρόθεσης. Ο ναός αυτός χρονολογείται στον 11ο-12ο αιώνα. Η καταστροφή του, σύμφωνα με τη μελέτη των ανασκαφικών δεδομένων, δεν οφείλεται στη σταδιακή εγκατάλειψη αλλά σε κάποιο αιφνίδιο γεγονός, πιθανότατα σε κάποιο σεισμό που έγινε κατά το πρώτο μισό του 13

ου

αιώνα.

Στα ερείπια του κατεστραμμένου μεσοβυζαντινού ναού, σε σύντομο χρονικό διάστημα, στο δεύτερο μισό του 13ου αιώνα, ακολούθησε νέα οικοδόμηση, με αρκετές τροποποιήσεις στη μορφή του ναού. Στην κάτοψή του αναγνωρίζεται ένας σταυρόσχημος εσωτερικά εγγεγραμμένος ναός, οι κεραίες του οποίου χωρίζονται με πεσσούς. Πολλά από τα σωζόμενα τμήματα και διακοσμητικά θέματα του ναού ανήκουν σε αυτή τη φάση. Η νέα ιδιαίτερα εκτεταμένη τοιχογράφηση άφησε άθικτες τις παραστάσεις του ιερού βήματος, ενώ καλύπτει όλες σχεδόν τις επιφάνειες του ναού. Το σωζόμενο εικονογραφικό πρόγραμμα διατηρεί δύο θεματικές ζώνες, με γεωμετρικά θέματα και μίμηση ορθομαρμάρωσης στην κάτω ζώνη και ολόσωμους αγίους και ιεράρχες στην πάνω. Πάνω στο δάπεδο του ναού διαπιστώθηκαν έντονα ίχνη φωτιάς, τα οποία μαρτυρούν την καταστροφή του από πυρκαγιά στις αρχές του 15 ου αιώνα.

Το βυζαντινό όνομα του ναού που αποκαλύφθηκε παραμένει άγνωστο. Ωστόσο, το τμήμα της κτητορικής σύνθεσης στη δυτική στενή πλευρά του νότιου πεσσού του ιερού, όπου απεικονίζεται η Θεοτόκος με γονυπετή τον κτήτορα - επίσκοπο, αποδεικνύει ότι ο ναός ήταν επισκοπικός και μάλιστα αφιερωμένος στην Παναγία. Εύλογο είναι επίσης να υποθέσουμε ότι ο ναός της Παναγίας που βρίσκεται σήμερα δίπλα στον επισκοπικό ναό και χρονολογείται στο 1762, αποτελεί τη συνέχειά του, εφόσον η μνήμη της ιερότητας ενός τόπου δεν χάνεται στο χρόνο. Ο επισκοπικός ναός αποδεικνύει την ύπαρξη σημαντικού αστικού κέντρου εκεί κοντά, το οποίο παραμένει άγνωστο.

Ο ναός λειτούργησε έως τον 14ο αιώνα, δηλαδή μέχρι την κατάληψη της περιοχής από τους Οθωμανούς. Ως προς τις διαστάσεις και τη μεγαλοπρέπειά του, ο ναός του Σισανίου είναι εφάμιλλος με τους επισκοπικούς ναούς των μεγάλων βυζαντινών επαρχιακών κέντρων (Σέρβια, Βέροια, Σέρρες). Η αξία του βρίσκεται τόσο στο σπάνιο αρχιτεκτονικό του τύπο, όσο και στο ζωγραφικό του διάκοσμο.»

(Κείμενο - σύντομη περίληψη: Α. Χονδρογιάννη-Μετόκη. Τα στοιχεία ελήφθησαν από τη δημοσίευση: Αντώνιος Σ. Πέτκος, Ανασκαφή Μεσοβυζαντινού Ναού στο Σισάνι Κοζάνης. Νέα στοιχεία για την Επισκοπή Σισανίου, Μακεδονικά 32 (2002), σ. 313-337)

ΤΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΤΗΣ ΕΡΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΤΟΝ ΝΑΟ

Μπορείτε να το δείτε εδώ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

{AdmirorGallery}ekdiloseis_images/PARAKLISI_SISANI/SITE{/AdmirorGallery}

! Κάντε κλικ στη κάθε φωτογραφία για προβολή σε μεγαλύτερη ανάλυση